

Nijmegen, 4 september 2020

Betreft: Aanbieding initiatiefvoorstel: Ook voor Nijmegen nu code oranje tegen zwerfafval!

Geachte burgemeester,

Voor ons als VoorNijmegen.Nu is het - net als voor alle Nijmegenaren - zwerfafval ergernis no. 1.

Vele steden gingen ons al voor en wij willen graag ook aan jullie de Bigbelly presenteren, die een groot gedeelte van die ergernis kan verminderen.

In de afgelopen periode heeft VoorNijmegen.Nu met veel inzet gewerkt aan bijgevoegd initiatiefvoorstel.

VoorNijmegen.Nu hoopt dat u het voorstel met genoeg tot u zult nemen en we zien uit naar de bespreking ervan in de raad.

Hartelijke groeten namens de initiatiefnemers,

Paul Eigenhuijsen

VoorNijmegen.Nu

'Ook voor Nijmegen nu de Bigbelly in de strijd tegen zwerfafval'

Ingediend door:

Paul Eigenhuijsen (VoorNijmegen.Nu)

Mede geschreven door Leo Venderbosch

Oud-Fractievoelger VoorNijmegen.Nu

1. Beslispunten

De gemeenteraad van Nijmegen besluit het college de volgende opdrachten te geven:

1. 15 Bigbelly's aan te schaffen
2. De aanschaf- en onderhoudskosten te dekken uit verkoop aandelen DAR.
3. De Bigbelly's te plaatsen op geschikte plekken waar veel voetverkeer is in de stad daarbij te denken aan de binnenstad, winkelcentra, parken en de Waalkade.
4. Een jaar na plaatsing te evalueren hoe de Bigbelly's op meer plekken ingezet kunnen worden en dit terug te koppelen aan de raad

2. Inleiding

Met dit voorstel wil VoorNijmegen.Nu dat ook Nijmegen de strijd tegen zwerfvuil harder aanpakt. Naast oranje zakken voor huisvuil is het nu ook code oranje tegen zwerfafval. In veel steden heeft men met de aanschaf van de *Bigbelly* het zwerfvuil op die plekken met 60 % weten te verminderen.

Het is kostenbesparend door o.a. minder inzamelvoertuigen, minder vaak rijden en verder in ons voorstel zijn de andere voordelen genoemd die goed passen bij het smart city concept van Nijmegen (zowel Green Capital en ook Clean Capital). Bigbelly is een afvalcontainer die ingezet kan worden in openbare ruimtes, in parken, in winkelcentra en zou ook een oplossing zijn voor de Waalstranden.

3. Eigenschappen en voordelen van de Bigbelly.

We zien op onderstaande foto's de situatie rondom afvalbakken die constant een grote ergernis oproepen bij alle Nijmegenaren. Ieder hulpmiddel moet worden ingezet en we zijn overtuigd dat ook deze Bigbelly's mee zullen helpen. Juist Nijmegen met al zijn evenementen en festivals en Waalkade en eiland Veur Lent en in winkelcentra zou het een stuk schoner kunnen worden. Dat dit een wens is van alle Nijmegenaren, is duidelijk.

Helaas zien we dit nog steeds:

Maar het kan beter:

Zoals u op bovenstaande foto's kunt zien kan de Bigbelly deze ergernis grotendeels mee verhelpen. Bigbelly is een afvalcontainer die ingezet kan worden in openbare ruimtes op die plekken, waar veel voetgangers verkeer is.

Voordelen t.o.v. 'reguliere vuilnisbakken':

1. De Bigbelly heeft een inhoud van 125 liter welke het afval 5x verdicht wat 8x meer inhoud betekent ten opzichte van huidige containers.
2. De ingebouwde pers werkt op zonne-energie en het zonnepaneel van 40 Watt is gemonteerd bovenop de Bigbelly.
3. Het gesloten systeem zorgt voor minder zwerfvuil en minder ongedierte.
4. Aan de hand van het softwarepakket CLEAN Mobile geeft de Bigbelly zelf een melding zodra deze geleidigd dient te worden. Hierdoor worden de containers altijd op tijd geleidigd.
5. De Bigbelly staat dus in verbinding met internet waardoor de vulgraad geraadpleegd kan worden en er tijdig kan worden ingezameld.
6. Hierdoor worden er minder inzamelvoertuigen ingezet wat weer zorgt voor vermindering van CO2 uitstoot.
7. Door gebruik van de Bigbelly is het zwerfafval op die plekken met 60% afgenomen. (ervaringen van de andere gemeentes)
8. Geïntegreerde asbak in voordeur. Een doof plaat biedt passanten en gebruikers de mogelijkheid de asbak te gebruiken en de sigaret in de daarvoor bestemde opening te deponeren. Hierdoor valt de sigaret in een separate container, waardoor brandgevaar wordt uitgesloten.
9. Prijsopbouw Bigbelly: Bigbelly HC5 € 4750,00 plus volledig wrappen €400, plus voetpedaal €350 en asbak €250,00, Licentie voor 5 jaar voor 175,00 per jaar.

Toelichting: Een asbak is nodig en men adviseert altijd een voetpedaal. Het voordeel van een voetpedaal is dat als mensen hun handen vol hebben de Bigbelly altijd geopend kan worden. Verder kan het handvat smerig zijn of zijn er mensen met smetvrees die aan de hand van het voetpedaal toch hen afval kwijt kunnen.

Wrappen:

Iedere Bigbelly kan gewrapt worden om een unieke uitstraling te creëren. Het wisselen van deze panelen is eenvoudig zodat er door het jaar heen gekozen kan worden voor thema's die passen bij Citymarketing of evenementen zoals de Nijmeegse Vierdaagse, herdenkingen en verschillende festivals en andere acties. De afbeeldingen voor het wrappen moeten door de gemeente aangeleverd worden, afhankelijk wat er op de Bigbelly gecommuniceerd moeten worden. Wil men vaker wisselen dan kost het in de meeste gevallen steeds €400,- maar dat hangt af of de zijpanelen hergebruikt kunnen worden.

Door onderzoeken van het Nijmeegse bureau Shift is in meerdere gevallen aangetoond dat opvallende bakken zwerfafval vermindert:

“Het is raadzaam om op herkenbare, strategische locaties en drukke plekken prullenbakken neer te zetten. Daarnaast helpt het om door de hele uniforme, opvallende bakken te gebruiken. De afvalbak is eigenlijk je communicatiemiddel. Zorg dat het uitnodigt en schoon is, dan voorkom je zwerfafval.”

4. Totaal kosten en dekking

Ons voorstel is dat Nijmegen er eerst 15 gaat kopen. De totale kosten zijn dan € 84.375 (15 x € 4750,00 = €71.250 + 175 x 5 x 15 = €13.125,00) Prijs zonder wrappen. Leverancier is TWS Roosendaal.

Door het herijken van de aandelenverhouding Dar NV boeken we een incidenteel positief resultaat van € 376.193, - VoorNijmegen.Nu wil (een deel van) dit bedrag inzetten voor de aanschaf.

5. Ervaringen en opmerkingen in/van andere gemeenten.

Bigbelly maakt een einde aan uitpuilende afvalbakken in al heel veel steden in ons land. Veel gemeentes in het westen van het land die al gebruik maken van de Bigbelly: Hoorn heeft er 70, Haarlem 50, Tilburg 50, Amsterdam 85. Harderwijk heeft er 10 met wraps foto's van vroeger. En Bergen op Zoom heeft er 13 met een muziekje ..kan ook. Meer steden zijn het nu van plan.

Hier ziet u een overzicht van enkele reacties en ervaringen uit den lande (and beyond):

- **Tilburg**: De Big Belly, ook wel al aangeduid als de Tesla onder de prullenbakken. Het zwerfafval is daar afgenomen met 60%. Ook werd het vergeleken met of Q een afvalbak voor James Bond had ontworpen zei men in AD.
- **Amsterdam heeft** 65% minder ledigingen.
- **Terneuzen**: Het is een initiatief van Sociaal Terneuzen. In april 2019 werd de eerste Big Belly geplaatst bij de Zuidpolder!
- Slimme vuilnisbakken in steden als **Antwerpen, Gent en Roeselare** drukken afval samen. Zo kunnen deze 'BigBelly' afvalbakken grotere hoeveelheden afval aan. Positieve gevolgen: minder vuilniswagens moeten uitrijden, minder lawaai, minder opstoppingen en minder schadelijke CO2-emissies
- **Bergen op Zoom** heeft geen zwerfvuil en geen ledigingen meer in weekend.
- **De gemeente Hoorn** heeft gekozen voor Bigbelly's in de kleur grijs en groen waardoor ze mooi in het straatbeeld passen. De gemeente Hoorn is tevreden en hoopt dat hiermee de uitpuilende afvalbakken en zwerfafval op straat, tot het verleden behoren.
- **Den Bosch** : Hypermoderne Big Belly-afvalbakken naar Pieter Vreedeplein: in strijd tegen de vervuiling

Tilburg:

Tilburg is vanaf november 2019 37 Bigbelly's rijker. Er stonden er al 10. Deze 47 afvalbakken met slimme snufjes zoals ingebouwde pers, software die aangeeft wanneer de bak vol is en een zonnepaneel van 40 watt voor de duurzame stroomvoorziening, helpen in de strijd tegen zwerfafval. De Bigbelly dankt zijn naam aan het volume. Er kan maar liefst 625 liter afval in. Dit is 8 keer zoveel als in een 'gewone' afvalbak (70 liter). De inwerpopening is te openen met een voetpedaal en zit op een hoogte zodat ook mensen in een rolstoel er gemakkelijk bij kunnen. Er staan 25 Bigbelly's in Centrum/Piushaven, 3 op de Heyhoef, 3 op het Wagnerplein, 1 in Berkel-Enschot, 1 op het Buurmalsenplein, 1 op de Dalempromenade, 2 op het Olympiaplein (Stappegoor) en 1 in de Muzentuin.

Op onze vragen bij onderstaande gemeenten kwamen de volgende schriftelijke of telefonische reacties.

Bergen op Zoom

De reacties van Bergen op Zoom op onze vragen:

Ik wil je even onze positieve reactie geven over de bigbelly. Voordat ik dit ga doen stuur ik je even een link door welke een goed indruk geeft.

<https://www.facebook.com/BinnenstadsLab/videos/433115130423319/>

Nu naar de vragen die je hebt gesteld.

Mijn vraag: > bent u enthousiast over de Bigbelly's zoals ze geplaatst zijn in Bergen op zoom? Wat zijn de voordelen.

Zoals wel duidelijk is zijn wij zeer enthousiast. En de reden hiervan is dat we een aantal aspecten kunnen combineren en realiseren. De positieve aspecten zijn:

- Doordat de bigbelly 5x de hoeveelheid afval kan handelen als een gewone regulier afvalbak.
- Er zit ook een melding op wanneer hij vol is dus onze buitendienst mensen kunnen veel gerichter de bakken ledigen (signaal wordt digitaal doorgegeven aan computer)
- Doordat de bigbelly's dicht zijn kunnen de meeuwen, spreeuwen en andere diersoorten niet meer bij het afval. (Wij hadden nog open bakken)
- We stimuleren het bewust zijn van mensen/kinderen om afval in de bak te gooien door ze er leuk uit te laten zien en er speelt een geluidje af. (In de film zie je de bakken nog gewoon maar we hebben ze later gewrapt met folie met leuke kindertekeningen van een trol, heks etc.
- We hebben er voor de kinderen ook gelijk een speurtocht aan verbonden zodat ze op zoek moeten gaan naar de verschillende geluidjes. En er ligt veel minder zwerfafval op straat.

> *Vraag: is het inderdaad een stuk goedkoper na enkele jaren?* Antwoord: We hebben ze nu 2 jaar staan en ik heb hier op dit moment geen cijfers van.

> *Vraag: minder vaak ledigen levert veel voordeel op in mankracht en materiaal?* Antwoord: Ja zie antwoordt vraag 1.

> *Vraag: het maakt geen verschil of je een gewone afvalbak plaatst of een Bigbelly.* Antwoord: Het maakt wel verschil omdat je ook een elektrische aansluiting moet creëren in nood dat de zonnecellen niet genoeg energie opwekken.

> *Vraag: worden er meer herbruikbare huishoudelijk afval in deze Bigbelly's gestort?* Antwoord: Nee dat merken wij op dit moment niet dat komt wellicht omdat ze ook veel meer in het zicht staan.

> *Vraag: zou u het Nijmegen als Green Capital aan willen raden?* Antwoord: Ik zou het zeker aanraden.

> *Vraag: is het gefinancierd met "gemeente schoon" subsidies?* Antwoord: Het is gefinancierd uit gelden die we voor zwerfafval reserveren.

> *Vraag: is de situatie echt verbeterd ten opzichte van de grijze bakken?* Antwoord: Ja het is echt verbeterd.

Ik hoop dat je er wat aan hebt als wethouder van lokale partij Gemeentebelangen/werknemers partij GBWP) heb ik hele leuke en goede reacties gehad en zie de kinderen met een lach op hun gezicht het afval van de straat in de bakken gooien. Dus maak het leuk en moedig ze aan. En ik loop graag een keer door onze prachtige monumentale binnenstad zodat je ze zelf kan aanschouwen.

Met vriendelijke groet,

Patrick van der Velden

Wethouder

Hoorn

Ook de gemeente Hoorn heeft 70 Bigbelly's .

De verantwoordelijke wethouder Ed Achterberg was zeer tevreden over de aanschaf.

Hoorn heeft een historische binnenstad met veel toeristen en een drukbezochte winkelstraten en daarvoor zijn ze daarom uitermate geschikt.

Het zwerfafval is duidelijk verminderd en ook het gedrag veranderd van het publiek. Alle bakken zijn in grijs ral 6012 groen geschilderd waardoor het onopvallend zijn plek heeft. Het is gesubsidieerd uit "gemeente schoon" een rijkssubsidie van Rijkswaterstaat

Haarlem

Op de eerste plaats excuses voor het "verlate" antwoord op uw vragen. Hieronder vindt u de antwoorden op de gestelde vragen over de big belly's, de zelf persende containers.

Bent u enthousiast over de Bigbelly's zoals ze geplaatst zijn in Haarlem? Wat zijn de voordelen?

- De voordelen van de bigbelly's zijn samen te vatten in capaciteit, duurzaamheid en ergonomie. De buitenruimte wordt intensiever gebruikt en bezocht, Door de zelf persende containers wordt de capaciteit goed opgevangen. De zelf persende container hoeft minder vaak te worden geledigd dan een reguliere afvalbak door volmeldingssysteem en zelfpersmechanisme. en hierdoor duurzamer. Ergonomie; er zit een rolcontainer in, hierdoor wordt het personeel fysiek minder zwaarbelast.

Is het inderdaad een stuk goedkoper na enkele jaren?

-Minder vaak ledigen levert voordeel op in mankracht en materiaal. Op termijn levert dit voordeel op.

Het maakt geen verschil of je een gewone afvalbak plaatst of een big belly?

-Big belly (slimme afvalbak) heeft meer capaciteit, is zelf persend, is duurzaam (wordt opgeladen via zonne-energie), vandalisme bestendiger, ergonomische en gebruiksvriendelijker door het voetpedaal.

Wordt er meer herbruikbare huishoudelijk afval in deze bigbelly's gestort?

-Nee, Er wordt wel aan een proef gewerkt in Haarlem om dit verder te minimaliseren.

Zou u het Nijmegen als Green Capital aan willen raden?

-Zeker, het past bij duurzaamheid (persmechanisme, oplading zonne-energie en afname voertuigbewegingen).

Is het gefinancierd met "gemeente schoon" subsidie?

-Ja

Is de situatie echt verbeterd ten opzichte van de grijze bakken?

-Indien u doelt op de grijze 50/70 liter afvalbakken dan zeker. Tevens voorkomt de overlast van vogels.

Hebt u verdere aanbevelingen?

-Advies is om eerst een afvalbakken plan op te stellen om te zien waar zelf persende containers echt nodig zijn. Daarnaast is het raadzaam om een zelf persende container met voetpedaal aan te schaffen.

Ik hoop u namens wethouder Berkhout voldoende geïnformeerd te hebben. Indien er nog vragen zijn hoor ik het graag!

vriendelijke groet,

Harco van den Brink

[Waarom nog niet in Nijmegen?](#)

Waarom heeft Nijmegen nog geen BIG Belly's aangeschaft c.q. ingezet, was mijn vraag aan de gemeente en onderstaand leest u het antwoord en ook daarop de reactie van de leverancier.

Gemeente Nijmegen:

We hebben echter nooit overwogen om hem in te zetten vanwege de volgende redenen:

Nijmegen is een gemeente met het "principe de vervuiler betaalt". Mensen betalen middels de groene zakken voor hun restafval. Dat is op macro-niveau gezien een succesvol instrument dat tot zeer goede afvalscheiding en –hergebruik leidt én tot lage kosten voor onze burgers leidt. De keerzijde is ook dat er een aantal mensen is die zich daar niet aan houden en hun gewone huishoudelijke restafval deponeren in allerlei afvalbakken in de openbare ruimte met alle vervuiling van dien én afkeur van herbruikbare afvalstromen (igv verzamelcontainers voor herbruikbare afvalstromen worden misbruikt). De big belly zou bij uitstek een afvalbak zijn waar veel huishoudelijk afval in gedeponeerd zou gaan worden en niet de functie hebben van een afvalbak.

Reactie TWS Roosendaal:

Het gedrag van burgers wordt niet beïnvloed door het type afvalcontainer wat op straat staat. Het deponeren van afval in containers voor herbruikbare stoffen kost de gemeente geld en draagt niet bij aan de circulaire economie waar Gemeente Nijmegen zich voor inzet.

Bigbelly heeft een kleine inwerpopening die het niet toelaat huishoudelijke afvalzakken te deponeren. Andere diftar gemeentes zijn Nijmegen voorgegaan en hebben deze afweging eveneens gemaakt. Echter zijn de doelstellingen anders: het data-gestuurd werken – op basis van volle containers de ledigingsroutes volgen – en

de gesloten afvalcontainer Bigbelly – die bijdraagt aan het terugdringen van zwerfafval op straat aangezien de Bigbelly gesloten is – zijn doelstellingen die behaald kunnen worden zonder de angst van sluikstort.

Gemeente Nijmegen:

Voorkomen van zwerfafval is vooral een zaak van gedrag, dat je deels kunt sturen door op juiste strategische plekken een afvalbak te zetten. Een afvalbak dient dan voor de afvalprullen die ontstaan tijdens verblijf in de openbare ruimte (lege drinkfles of blikjes, patatbakjes, servetjes van de broodjeszaak, lege sigarettendoosjes etc). Denk bijvoorbeeld rondom snackbars of broodjeszaken waar mensen voedingswaren kopen en er dan mee aan de wandel gaan en op enig moment het bakje of papiertje kwijt willen. Het is dan vooral zaak dát je op zulke strategische plekken een afvalbak hebt staan en eigenlijk minder belangrijk wát voor afvalbak. Hij moet vooral goed zichtbaar zijn en opvallen. Het maakt dan in essentie niet uit of dat dan een Bigbelly is of een andere afvalbak. De Bigbelly is alleen handiger qua ledigingslogistiek.

Reactie TWS Roosendaal:

Afvalbakken dienen geplaatst te worden op strategische plekken. Inderdaad niet bij snackbars of andere gelegenheden maar op goed zichtbare plekken waar daadwerkelijk afval vrijkomt, Gemiddeld staan er 10-15 afvalbakken p/1000 inwoners in een stad. Nijmegen had er tot eind 2019 2150 geplaatst staan. Na opschoning van het areaal zijn dit er nog 1.150. Dit betekent dat de druk op deze afvalbakken groter zal dan in andere steden en het voor de kwaliteit op straat van essentieel belang is dat er op basis van real-time data wordt gewerkt. Sommige locaties zullen een lage vulsnelheid hebben en om die reden geen tot weinig druk ervaren. De afvalbakken in de binnenstad zullen om die reden extra veel druk ervaren wat kan leiden tot zwerfafval. Om bovenstaande reden is niet alleen de inzamellogistiek een voordeel maar de real-time data, het persmechanisme en het digitale container management, wat wordt meegeleverd, eveneens een meerwaarde t.o.v. traditionele inzamelmiddelen.

Gemeente Nijmegen: *In een aantal gemeenten wordt Bigbelly als een voordeel gezien omdat de oude bakken daar overliepen hetgeen tot vervuiling leidde. De oorzaak van het zwerfafval is dan echter niet verkeerd gedrag van burgers omdat er geen afvalbak in de buurt is, maar simpelweg dat de bak niet vaak genoeg geleegd wordt.*

Reactie TWS Roosendaal

In steden waar Bigbelly staat worden nooit alle containers vervangen door Bigbelly's maar wordt gestart met Bigbelly's op strategische drukke plekken: hotspots. Naar mate de ervaring met Bigbelly groeit, groeit ook het vertrouwen van medewerkers om met data te werken. Er bestaat altijd een kans om de huidige prullenbakken uit te rusten met sensoren om ook deze containers "Smart" te maken en "digitaal". Al met al is werken met real-time data een meerwaarde en valt er winst te behalen.

Dank voor de informatie aan:

Gemeente Nijmegen

TWS -Roosendaal

Voor de proef zouden we onderstaande 15 voetgangers hotspots willen voorstellen.

- 1) Kronenburgerpark

- 2) Goffertpark

- 3) Stationsplein

- 4) Plein 1944

- 5) Grote markt

- 6) Valkhof

7) Waalkade

8) Waalstrand

9) AlbertHeijn-centrum

10) Winkel Centrum Dukenburg

11) Winkel Centrum Weezenhof

12) Winkel Centrum Hatert

13) Winkel Centrum Notenhout

14) Marikenstraat/Burchtstraat

15) Lange Hezelstraat/Joris ivensplein1

